

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Γ Ν Ω Μ Ο Δ Ο Τ Η Σ Η υπ' αριθμ. 315/2005
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Δ' ΤΜΗΜΑΤΟΣ
Συνεδρίαση της 16^{ης} Ιουνίου 2005**

Σύνθεση

- Πρόεδρος** : Σπυρίδων Σκουτέρης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.
- Μέλη** : Κρίτων Μανωλής, Φώτιος Τάτσης, Ηλίας Δροσογιάννης, Ιωάννης Διονυσόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.
- Εισηγητής** : Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.
- Ερώτημα** : Το Φ. 900/32/156209/Σ.514/15-4-2005 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας/Γενικό Επιτελείο Στρατού/7^ο Ε.Γ./7^ο Τμ.
- Περίληψη Ερωτήματος** : Εάν είναι δυνατή, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί ΤΕΘΑ, η απαλλοτρίωση παρακειμένου οικοπέδου σε κτίριο μνημειακού χαρακτήρα, όπου στεγάζεται στρατιωτικό μουσείο.

Επί του ως άνω Ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε ως ακολούθως :

I. Από το έγγραφο του ερωτήματος ως και τα λοιπά έγγραφα του φακέλου προκύπτουν τα εξής :

1. α. Το Στρατιωτικό μουσείο στο Χρεμοναστηρίου Ρεθύμνου ιδιοκτησίας Τ.ΕΘ.Α. στεγάζεται σε ένα ανακαινισμένο αναγεννησιακό κτίριο, μνημειακού χαρακτήρα, κατασκευής γύρω στα τέλη του 16^{ου} αιώνα (villa Claudio), για το οποίο υπεύθυνη για την οργάνωση και λειτουργία του είναι η 5^η ΤΑΞΠΖ.. Το ανωτέρω κτίριο θεωρείται αυτοδίκαια ιστορικό διατηρητέο μνημείο σύμφωνα με τις διατάξεις αρχαιολογικού Νόμου (άρθρο 6 του Ν. 3028/2002) , όπως αυτό αναφέρεται στην με αριθμό πρωτοκόλλου 2114/1-6-2005 βεβαίωση της αρμόδιας 28^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων.

β. Στη νότια πλευρά του χώρου του υπόψη Στρατιωτικού Μουσείου, βρίσκεται οικόπεδο που ανήκει σε ίδιωτη.

γ. Η Στρατιωτική Υπηρεσία είχε προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την αγορά του υπόψη οικοπέδου, προκειμένου αφ' ενός να εξασφαλισθεί η λειτουργικότητα και η ανάδειξη του μνημειακού χαρακτήρα του Ενετικού κτιρίου και αφ' ετέρου να δημιουργηθεί χώρος στάθμευσης των οχημάτων.

δ. Ο ιδιοκτήτης της έκτασης δεν δέχθηκε την πώληση του οικοπέδου αυτού με την τιμή που ορίζουν το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών και η αρμόδια Εκτιμητική Επιτροπή, όρος απαράβατος για την αγορά της από το Τ.ΕΘ.Α. Για το λόγο αυτό ακυρώθηκε η διαδικασία αγοράς.

ε. Σχετικές συνεννέρησεις με το Δήμο Ρεθύμνου δεν ευδώθηκαν, γιατί ζητάει την επιχορήγησή του από το ΤΕΘΑ με το ποσό των 30.000 ευρώ, προκειμένου να προβεί ο ίδιος στην αγορά της έκτασης, πράγμα που εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της Στρατιωτικής Υπηρεσίας.

στ. Για την περίπτωση απαλλοτρίωσης της έκτασης, το Τ.ΕΘ.Α., με το σχετικό έγγραφό του αναφέρει ότι προβαίνει σε απαλλοτριώσεις ακινήτων εφόσον, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 2882/01 πρόκειται να εξυπηρετούν στρατιωτικές ανάγκες.

2. Η απαλλοτρίωση της υπόψη ιδιωτικής έκτασης, κρίνεται απαραίτητη και αναγκαία τόσο για τη λειτουργικότητα και ανάδειξη του μνημειακού χαρακτήρα του Ενετικού κτιρίου, όσο και για την εξασφάλιση της γενικότερης αισθητικής του περιβάλλοντος χώρου.

II. A. Στο άρθρο 2 του Ν. 4407/1929 «περί Συστάσεως Ταμείου Εθνικής Άμυνας» ορίζεται : «Η περιουσία του Ταμείου Εθνικής Αμύνης διατίθεται αποκλειστικώς και μόνον προς τον σκοπόν της συμπληρώσεως των μέσων της κατά ξηράν αμύνης της χώρας, ήτοι α) Δια την προμήθειαν υλικού επιστρατεύσεως πάσης αρμοδιότητος, β) Δια την κατασκευήν και ανακαίνισιν στρατιωτικών κτιρίων εν γένει, γ) Δια την κατασκευήν οχυρών»

B. Στο άρθρο 1 του παρ. 1 του Ν. ΓΣΙΣΤ' της 30.5./12.6.1907 (ΦΕΚ'Α'112) « Περί αναγκαστικής απαλλοτριώσεως αγροτικών ή αστικών κτημάτων προς ανέγερσιν στρατιωτικών ή και ναυτικών κτιρίων και οχυρωτικών εν γένει έργων» ορίζόταν ότι « Τα ακίνητα κτήματα τα χρησιμεύοντα προς ανέγερσιν οχυρωμάτων ή στρατιωτικών και ναυτικών κτιρίων, πολυγώνων βολής, στρατιωτικών τηλεγραφικών σταθμών και παντός είδους αποθηκών, ως και τ' αποτελούντα τον αναγκαίον περί ταύτα χώρον, εις οιονδήποτε ανήκοντα, απαλλοτριούνται υποχρεωτικώς λόγω δημοσίας ανάγκης».

Γ. Τέλος, στο άρθρο 29 του Ν.2882/2001 (ΦΕΚ Α'17) « Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων ακινήτων ορίζεται ότι « 1. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται επί των απαλλοτριώσεων που κηρύσσονται από την έναρξη ισχύος του και εφεξής....».

III. Από το συνδυασμό των προπαρατεθεισών διατάξεων ερμηνευομένων αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους συνάγονται τα ακόλουθα :

1. Το ΤΕΘΑ καταβάλει την σχετική δαπάνη αποζημίωσης λόγω απαλλοτρίωσης (υπέρ του Δημοσίου) κηρυσσομένης με τον νυν ισχύοντα κώδικα αναγκαστικών απαλλοτριώσεων (Ν. 2882/2001) για κάλυψη στρατιωτικών και μόνο αναγκών. Αυτό άλλωστε ρητώς προβλεπόταν στον Ν. ΓΣ ΙΣΤ/1907 (άρθρο 1 επ.), ο οποίος σήμερα θεωρείται καταργηθείς σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη του άρθρου 29 του Ν. 2882/2001.

2. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από το έγγραφο του ερωτήματος, η Στρατιωτική Υπηρεσία επιθυμεί την απαλλοτρίωση του παρακειμένου οικοπέδου στο στεγάζον το στρατιωτικό Μουσείο ενετικό κτίριο (villa Claudio) γιατί την κρίνει ως απαραίτητη και αναγκαία για τη λειτουργικότητα και την ανάδειξη του μνημειακού χαρακτήρα του κτιρίου αυτού.

Οι ανωτέρω λόγοι δεν συνιστούν στρατιωτικές ανάγκες (πρβλ. εισήγηση του Συμβούλου Επικρατείας Ν. Γαβαλλά επί συναφούς αιτήσεως ακυρώσεως, επί της οποίας εξεδόθη η 180/1974 απόφαση του ΣτΕ, με την οποία ακυρώθηκε σχετική απόφαση απαλλοτρίωσης) και συνεπώς η απόφαση για κήρυξη απαλλοτρίωσης του υπόψη ακινήτου υπέρ του Δημοσίου με δαπάνες του ΤΕΘΑ, με την ανωτέρω αιτιολογία θα μπορούσε – ενδεχομένως- να ακυρωθεί δικαστικώς από τον θιγόμενο ιδιοκτήτη του ακινήτου.

V. Κατά συνέπεια λόγου προς τα προαναπτυχθέντα, το Δ' Τμήμα του Ν.Σ.Κ γνωμοδοτεί ομόφωνα ότι στο υποβαλλόμενο ερώτημα προσήκει αρνητική απάντηση -

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Αθήνα, 97- 6-2005
Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Ο Εισηγητής
Ευστράτιος Ηλιαδέλης
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΚΟΥΤΕΡΗΣ

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.